

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษารูปแบบและสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมของร้านอาหารว่างในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบร้านอาหารว่างในมหาวิทยาลัย โดยศึกษาถึงสภาพทำเลที่ตั้งของร้านอาหารว่าง กิจกรรมและพฤติกรรมผู้ใช้ร้านอาหารว่าง และรูปแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหารว่างในมหาวิทยาลัย รวมถึงการศึกษาทัศนคติและความต้องการของผู้บริโภคในการใช้บริการร้านอาหารว่างในมหาวิทยาลัย

ได้ทำการวิจัยโดยการสำรวจ 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ทำการ Pilot Study เพื่อเก็บข้อมูลทั่วไปเชิงพื้นที่ของร้านอาหารว่างในมหาวิทยาลัยรัฐบาล 2 แห่ง เอกชน 2 แห่ง จำนวน 31 ร้าน และสรุปเป็นตัวแปรในการทำแบบสำรวจครั้งที่ 2 เพื่อทราบถึงพฤติกรรมและกิจกรรม ทำเลที่ตั้ง และรูปแบบของร้านอาหารว่าง ด้วยแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิดและภาพถ่ายของรูปแบบร้านอาหารว่าง 3 ประเภท คือ จั๊ม มุม และร้าน กั๊กกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ใน 4 มหาวิทยาลัย จากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ผลทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าสุด สูงสุด สรุปได้ว่ารูปแบบร้านอาหารว่างที่กลุ่มตัวอย่างต้องการ คือลักษณะร้านค้า นำผลที่ได้ไปทำแบบสอบถามครั้งที่ 3 เพื่อหาลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกและภายในของร้านอาหารว่างดังกล่าว โดยใช้ภาพถ่าย 3 ร้าน ที่ชอบ 3 อันดับแรก และสำรวจจากนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งเดิม จำนวน 400 ชุด จากนั้นทำการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลทางสถิติหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าสุด สูงสุด เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบร้านอาหารว่างในมหาวิทยาลัย

ผลการศึกษสามารถสรุปเป็นแนวทางในการออกแบบร้านอาหารว่างในมหาวิทยาลัย ว่าควรเป็นร้านแบบกึ่งบริการตนเอง มีสินค้าประเภท ชา กาแฟ ขนมขบเคี้ยว และอาหารทานง่าย โดยเป็นร้านที่มีลักษณะอาคารคล้ายกับบ้านไม้ อยู่ใกล้กับอาคารเรียน ที่มีพื้นที่โดยรอบติดต้นไม้ใหญ่ และจัดตกแต่งสวน หน้าร้านเป็นผนังทึบบางส่วนและติดกระจกใสมีกรอบ โดยจัดส่วนที่นั่งทานทั้งภายนอกและภายใน ภายนอกโต๊ะเก้าอี้เป็นวัสดุที่ทำจากไม้ซึ่งจะเข้ากับบรรยากาศของร้าน ส่วนภายในร้าน โต๊ะเก้าอี้ควรจัดที่นั่งแบบ 2-4 ที่นั่งและอยู่ด้านหน้า ส่วนเคาน์เตอร์บริการอยู่ด้านหลัง บรรยากาศ ภายในร้านควรให้ความรู้สึกอบอุ่นด้วยโทนสีส้ม แสงภายในร้านเป็นสีขาวนวล สม่่าเสมอทั่วทั้งร้านและใช้แสงธรรมชาติเข้ามาช่วยในช่วงกลางวัน และเล่นระดับฝ้าเพดานให้เกิดความแตกต่างไม่เรียบจนเกินไป พื้นควรเป็นสีอ่อนอาจจะใช้กระเบื้องสีขาว

This thesis deals with studying appropriate designs and physical environment for snack shops on university campuses. There are all together five objectives of the study: firstly, to find out the most suitable location for snack shops serving students and university personnel; secondly, to study activities and behavior of campus snack-shop customers; thirdly, to get the most preferred designs and physical environment for snack shops; fourthly, to study attitudes and needs of snack customers on university campuses; and, lastly, to use the data as guidelines for designing snack shops on university campuses.

The research began by the collection of data from snack shops on four university campuses used as a case study. The data were then used as the baseline for questionnaire drafting .Questionnaire and interview forms were produced, the former for obtaining data on location, behavior, activities and designs preferred by consumers, and the latter for interviewing snack-shop owners. In terms of design, the questionnaire offered three different types with sketched designs: arched-shaped design, corner design and shop design. The SPSS PC+ for Windows was then used for data processing to find out percentages indicating the most preferred design and needs of the sample to be used as the baseline data to produce a second

questionnaire. The first three most preferred designs were presented, each showing components of physical environment, interior and exterior. The data were then processed and analyzed to find out percentages and mean (\bar{X}). An analysis and a conclusion of physical characteristics of the environment were finally made. The sample consisted of 400 students (mostly undergraduate females 21-23 years old) and university personnel randomized from four universities in Bangkok, two public and two private universities.

It was found that most of the sample preferred snack shops to be located near classroom buildings and they preferred buying snack to eat somewhere else. They usually came to the shops in groups of 2-3 during 12.00-15.00 hrs. to eat, talk, relax, or wait for their friends, mostly half an hour at a time. They preferred semi-self- service style.

Regarding design, the sample preferred the one with its exterior's physical environment consisting of big trees, a garden decorated with sculptures, open-air style with no roof. They preferred the shop front with an opaque wall fixed partially with transparent glass. As to interior environment, they preferred one with a simple layout providing a warm atmosphere, particular lighting spots, and a multi-tiered ceiling. It may then be concluded that, in terms of physical environment, a snack shop should be a separate building consisting of two parts, outdoor section and indoor section. The shop's front part should have an opaque wall but fixed with transparent glass so that it does not look so dull and, in the meantime, could let light in. Umbrellas could be used in place of the roof to prevent sunlight and rain. The indoor section should be 16-40 m² in space. It should be divided into three sections: the service counter, which should be in the innermost part; the eating section, which should be in the front part; and the food/goods section. It should give a warm feeling. Bright and lively colors could be added here and there. Lighting should be one that is mild, leading to relaxation.^{llll} To give a more pleasant atmosphere, a chandelier or more should be added. However, one should avoid using too much, or various types of, lighting.